

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 3 април 2013 г.
(OR. en)

2010/0374 (COD)

PE-CONS 77/12
ADD 11

STATIS 106
ECOFIN 1090
UEM 345
CODEC 3081
OC 768

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
относно Европейската система от национални и регионални сметки
в Европейския съюз
(ЕСС 2010) - (Приложение А - Глава 11)
ОБЩИ НАСОКИ
Краен срок за консултации за Хърватия: 17.4.2013 г.

ГЛАВА 11

НАСЕЛЕНИЕ И ВЛОЖЕН ТРУД

- 11.01 Сравненията между държави или между отрасли или сектори в рамките на една икономика са по-полезни за някои цели, когато агрегатите в национални сметки (например брутен вътрешен продукт, крайно потребление на домакинствата, добавена стойност по отрасли, компенсация на наетите лица) се разглеждат във връзка с броя жители и с променливите за вложен труд. В тези случаи определенията за население и за вложен труд трябва да съответстват на концепциите, използвани в национални сметки, и да отразяват производствената граница на национални сметки.
- 11.02 С настоящата глава се цели да се опишат рамките и измерителите на статистиката на населението и на статистиката на заетостта, и да се дадат насоки за степента на съответствие между тези рамки и системата на национални сметки.
- 11.03 Вложеният труд се класифицира на базата на същите статистически единици, като използваните за анализа на производството, а именно местна единица по вид дейност и институционална единица.

11.04 Агрегатите, с които са свързани данните за населението и за вложения труд, често са общи годишни стойности. В този случай трябва да се използват средногодишните стойности за населението и за вложения труд. Когато проучванията се провеждат неколkokратно през годината, предвид се взима числото, представляващо средна стойност от резултатите, получени на тези различни дати. Когато дадено проучване е проведено за определен период през годината, използваният период трябва да бъде представителен; при оценката на данни за годината като цяло трябва да се използва последната налична информация относно вариациите през годината. Така например, когато се оценява средната заетост, трябва да се направи известно допускане във връзка с факта, че определени лица не работят през цялата година (работещи по срочни договори и/или сезонни работници).

ОБЩО НАСЕЛЕНИЕ

11.05 *Определение:* към дадена дата общото население на една държава се състои от всички лица (граждани на съответната държава или чуждестранни лица), които са се установили постоянно на икономическата територия на държавата, дори и ако временно отсъстват от нея. Средногодишна численост на населението ще представлява подходяща база за оценяване на променливите в национални сметки или за използване като показател при сравнения.

11.06 За целите на национални сметки общото население се определя в съответствие с концепцията за резидентност, описана в глава 2. Лице, което пребивава или възнамерява да пребивава на икономическата територия на държавата за период от една година или повече, се счита за постоянно установено в нея лице. Лице се счита за временно отсъстващо, ако е постоянно установено в държавата, но пребивава или възнамерява да пребивава другаде по света за период, по-малък от една година. Всички лица, които принадлежат към едно и също домакинство, са резиденти там, където е центърът на основния икономически интерес на домакинството: това е мястото, където домакинството поддържа едно (или повече от едно) жилище, което членовете на домакинството разглеждат и използват като свое основно място за живеене. Член на резидентно домакинство продължава да бъде резидент, дори и ако това физическо лице осъществява чести пътувания извън икономическата територия, защото неговият център на основен икономически интерес продължава да е в рамките на икономиката, за която е резидентно домакинството.

11.07 Общото население на една държава включва:

- а) гражданите на съответната държава, установени в нея;
- б) цивилните лица, граждани на съответната държава, които пребивават в чужбина за период, по-малък от една година. Такива са например пограничните работници, сезонните работници и туристите;

- в) чуждестранните цивилни лица, установени в държавата за период от една година или повече, включително членовете на персонала — и придружаващите ги членове на техните домакинства — на институциите на Европейския съюз и на международните граждански организации, намиращи се на географската територия на държавата;
- г) чуждестранният военен персонал, работещ в международни военни организации, намиращи се на географската територия на държавата;
- д) чуждестранният персонал за техническа помощ, изпълняващ дългосрочни мисии, който работи в държавата повече от една година и който се счита за нает от правителството домакин от името на правителството или на международната организация, което или която финансира неговата дейност.

Общото население също така включва следните категории лица, независимо от продължителността на тяхното пребиваване извън държавата:

- а) учащите, граждани на съответната държава, които учат в чужбина, независимо от това колко продължава обучението им;
- б) членовете на въоръжените сили на държавата, разположени другаде по света;

- в) гражданите на съответната държава, които са част от персонала на националните научни бази, установени извън географската територия на държавата;
- г) гражданите на съответната държава, които са част от персонала на дипломатическите мисии в чужбина;
- д) гражданите на съответната държава, които са членове на екипажите на риболовни кораби, други кораби, въздухоплавателни средства и плаващи платформи, действащи извън икономическата територия;
- е) пациентите, които са на медицинско лечение в чужбина.

11.08 Обратно, общото население на една държава не включва:

- а) чуждестранните цивилни лица, които пребивават на територията за по-малко от година, като например пограничните работници, сезонните работници, туристите и пациентите;
- б) цивилните лица, граждани на съответната държава, които пребивават в чужбина за период от една година или повече;
- в) военният персонал на съответната държава, работещ в международни военни организации, намиращи се другаде по света;

- г) персоналът за техническа помощ, изпълняващ дългосрочни мисии, на съответната държава, който работи в чужбина и се счита за нает от правителството домакин от името на правителството или на международната организация, което или която финансира неговата дейност;
- д) чуждестранните учащи, независимо от това колко продължава обучението им в държавата;
- е) членовете на въоръжените сили на чужда държава, които са разположени в държавата;
- ж) чуждестранният персонал на чуждестранни научни бази, разположени на географската територия на държавата;
- з) членовете на чуждестранните дипломатически мисии, разположени в държавата.

11.09 Даденото по-горе определение за население се различава от наличното (или фактическото) население, състоящо се от лицата, които в действителност се намират на географската територия на държавата към дадена дата. То също така се различава от регистрираното население.

ИКОНОМИЧЕСКИ АКТИВНО НАСЕЛЕНИЕ

- 11.10 *Определение:* икономически активното население се състои от всички лица, които полагат или са на разположение да полагат своя труд за осъществяване на производствените дейности, попадащи в производствената граница на национални сметки. В него попадат всички лица, които отговарят на изискванията за включване в категориите „заетост“ или „безработица“, както са определени по-долу.

Стандартите във връзка със статистиката на работната сила се поддържат от Международната организация на труда (МОТ). Стандартите на МОТ се съдържат в „резолюциите“, които се приемат на сесии на Международната конференция на статистиците по труда (МКСТ). От най-голямо значение за събирането и съставянето на данни за работната сила е Резолюцията относно статистиката на икономически активното население, трудовата заетост, безработицата и непълната заетост¹. Тази резолюция е приета на тринадесетата Международна конференция на статистиците по труда през октомври 1982 г. и е изменена с резолюция, приета на осемнадесетата МКСТ през м. декември 2008 г. В тази резолюция работната сила се определя като физическите лица, които извършват дейност, включена в производствената граница на национални сметки.

¹ http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/resolutions-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/WCMS_087481/lang--en/index.htm

ЗАЕТОСТ

- 11.11 *Определение:* заетостта обхваща всички лица, които извършват производствена дейност, попадаща в производствената граница на национални сметки.

Концепцията за „заетост“ обхваща наетите и самостоятелно заетите лица. Лицата с повече от едно работно място се класифицират като наети лица или самостоятелно заети лица в зависимост от тяхното основно работно място.

Наети лица

- 11.12 *Определение:* наети лица са лицата, които по договор работят за резидентна институционална единица и получават възнаграждение, записано като компенсация на наетите лица.

Понятието „наети лица“ съответства на определението на МОТ за „платена заетост“. Правоотношение между работодател и наето лице съществува при наличие на официален или неофициален договор между дадено предприятие и дадено лице, който е сключен от страните доброволно и въз основа на който лицето работи за предприятието срещу парично възнаграждение или възнаграждение в натура.

Лицата, които са заети едновременно като наето лице и като самостоятелно заето лице, се класифицират като наето лице, ако работното им място като наето лице представлява тяхната основна дейност от гледна точка на дохода. При липса на данни за дохода, като заместител се използват отработените часове.

11.13 Включват се следните категории наети лица:

- а) лица, наети от работодател по трудов договор. Такива са например лица, полагащи физически или умствен труд, управленски персонал, домашни помощници, както и лица, осъществяващи производствена дейност срещу възнаграждение в рамките на програми за заетост;
- б) длъжностни лица и други държавни служители, сроковете и условията за назначаване на които са установени в публичното право;
- в) въоръжените сили, състоящи се от лицата, доброволно постъпили на дългосрочна и краткосрочна служба, както и от наборниците, включително наборниците, работещи за граждански цели;
- г) свещенослужители, ако са заплатени пряко от държавното управление или от нетърговска организация;
- д) собственици на корпоративни предприятия и квазикорпорации, ако те работят в тях;

- е) учащи, които имат официално задължение да участват със собствен труд в производствения процес на дадено предприятие в замяна на парично възнаграждение или възнаграждение в натура, като например образователни услуги;
- ж) надомните работници, ако е налице изрично споразумение, че съответният надомен работник получава възнаграждение въз основа на извършената работа: т.е. количеството труд, с което е допринесъл за съответния производствен процес; надомен работник се счита за наето лице, ако договорът му с работодателя е основно за предоставяне на труд;
- з) лицата, наети от агенциите за временна заетост, които следва да бъдат включени в отрасъла на агенцията, която ги наема, а не в отрасъла на предприятието, за което действително работят.

11.14 Лицата, които временно не са на работа, също се считат за наети лица, при условие че са официално обвързани с работно място. Това официално обвързване се определя съобразно един или повече от следните критерии:

- а) получаването на възнаграждение продължава;

- б) налице е уверение за връщане на работа след края на непредвидимо обстоятелство или споразумение за датата на връщане.

Тук попадат лицата, които временно не са на работа поради заболяване или злополука, почивка или отпуск, стачка или локаут, отпуск за образование или обучение, отпуск поради бременност и майчинство или родителски отпуск, намаляване на икономическата дейност, временна дезорганизация или спиране на работата поради причини като лоши метеорологични условия, механична или електрическа повреда или недостиг на суровини или горива. Тук се включват и други случаи на временно отсъствие със или без отпуск.

Самостоятелно заети лица

- 11.15 *Определение:* самостоятелно заетите лица са лицата, които са еднолични собственици или съсобственици на некорпоративни предприятия, в които работят, с изключение на тези некорпоративни предприятия, които са класифицирани като квазикорпорации. Лицата, които работят едновременно на работно място като наето лице и на работно място като самостоятелно заето лице, се класифицират в тази категория, ако работното им място като самостоятелно заето лице представлява тяхната основна дейност от гледна точка на дохода.

При липса на лесно достъпни данни за дохода, като заместител може да се използват отработените часове.

Възможно е самостоятелно заетите лица временно да не са на работа през референтния период. Възнагражденията при самостоятелна заетост представляват смесен доход.

11.16 Към самостоятелно заетите лица се отнасят следните категории:

- а) неплатените семейни работници, включително тези, работещи в некорпоративни предприятия, които се занимават с в пазарно производство;
- б) надомните работници, чийто доход е функция от стойността на продукцията от даден производствен процес, за който те са отговорни. Договорът на тези надомни работници е за доставяне на стоки или предоставяне на услуги на страната възложител;
- в) лицата, които се занимават индивидуално или колективно с производство, извършвано изцяло за тяхното собствено крайно потребление или собствено капиталопроизводство. За да бъде записано, такова производство трябва да представлява съществена част от тяхното крайно потребление.

Неплатените доброволни работници се включват в категорията на самостоятелно заетите лица, ако тяхната доброволна дейност води до създаването на стоки, например построяването на жилище, църква или друга сграда. Ако тяхната доброволна дейност обаче води до създаването на услуги, например полагане на грижи или почистване без заплащане, тези лица не се включват в концепцията за „заетост“, защото посочените доброволни услуги са изключени от категорията „производство“.

Въпреки че услугите, които членовете на домакинствата предоставят на самите себе си в качеството на собственици на жилищата, попадат в производствената граница на националните сметки, при предоставянето на тези услуги няма вложен труд; собствениците, живеещи в тези жилища, не се считат за самостоятелно заети лица.

Заетост и резидентност

11.17 Резултатите от дейността на производствените единици отговарят на обхвата на заетостта, ако последната включва както резидентите, така и нерезидентите, които работят за резидентните производствени единици.

Поради това в концепцията за „заетост“ се включват следните категории:

- а) нерезидентни погранични работници, т.е. лицата, които преминават границата всеки ден, за да работят на икономическата територия;
- б) нерезидентни сезонни работници, т.е. лицата, които се преместват на икономическата територия и остават там по-малко от една година, за да работят в отрасли, които периодично изискват допълнителна работна сила;
- в) членовете на въоръжените сили на държавата, разположени другаде по света;
- г) гражданите на съответната държава, които са част от персонала на националните научни бази, установени извън географската територия на държавата;

- д) гражданите на съответната държава, които са част от персонала на дипломатическите мисии в чужбина;
- е) членовете на екипажите на риболовни кораби, други кораби, въздухоплавателни средства и плаващи платформи, действащи под управлението на резидентни единици;
- ж) местни наети лица в органи на държавното управление, намиращи се извън икономическата територия.

11.18 От концепцията за заетост се изключват следните категории:

- а) резидентните лица, които са погранични или сезонни работници, т.е. които работят на друга икономическа територия;
- б) гражданите на съответната държава, които са членове на екипажите на риболовни кораби, други кораби, въздухоплавателни средства и плаващи платформи, действащи под управлението на нерезидентни единици;
- в) местни наети лица, наети от чуждестранни правителствени агенции, разположени на географската територия на държавата;
- г) персоналът на институциите на Европейския съюз и на международните граждански организации, разположени на географската територия на държавата (включително пряко назначените местни наети лица);

- д) членовете на въоръжените сили, работещи в международни военни организации, разположени на географската територия на държавата;
- е) гражданите на съответната държава, работещи в чуждестранни научни бази, установени на икономическата територия.

11.19 За да бъде възможно осъществяването на прехода към концепциите, използвани по принцип в статистиката на работната сила (заетост на национално ниво), в ЕСС специално се предвижда отделно посочване на следните позиции:

- а) наборните въоръжени сили (не се включват в статистика на работната сила, но се включват в ЕСС в службите на държавно управление);
- б) резидентите, които работят за нерезидентните производствени единици (включват се в статистика на работната сила, но не се включват в заетостта, както е определена в ЕСС);
- в) нерезидентите, които работят за резидентни производствени единици (не се включват в статистика на работната сила, но се включват в заетостта, както е определена в ЕСС);
- г) резидентните работници, които живеят постоянно в дадена институция;
- д) резидентните работници на възраст под минималната възраст, вземана предвид в статистика на работната сила.

БЕЗРАБОТИЦА

11.20 *Определение:* в съответствие с насоките, изготвени от Международната организация на труда (13-а Международна конференция на статистиците по труда), допълнително уточнени в контекста на Европейския съюз с Регламент (ЕО) № 1897/2000 на Комисията ¹, концепцията за безработица обхваща всички лица над определена възраст, които по време на референтния период са:

- а) „без работа“, т.е. не са били в платена заетост или самостоятелна заетост;
- б) „на разположение да започнат работа“, т.е. били са на разположение за платена заетост или самостоятелна заетост през референтния период; както и
- в) „търсещи работа“, т.е. предприели са конкретни стъпки през определен неотдавнашен период, за да търсят платена заетост или самостоятелна заетост.

¹ Регламент (ЕО) № 1897/2000 на Комисията от 6 септември 2000 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета относно организацията на извадково изследване на работната сила в Общността във връзка с оперативната дефиниция за безработица (ОВ L 228, 8.9.2000 г., стр. 18).

- 11.21 Конкретните стъпки могат да включват: регистриране в обществена или частна трудова борса; кандидатстване при работодатели; проверяване по местоработи, ферми, портали на фабрики, пазари и други сборни места; публикуване или отговаряне на обяви във вестници; търсене на съдействие от приятели или роднини; търсене на земя, сграда, машини или оборудване за създаване на собствено предприятие; кандидатстване за разрешителни, лицензи или финансови средства и т.н.

РАБОТНИ МЕСТА

- 11.22 *Определение:* работно място е изрично или конклюдентно сключен договор между лице и резидентна институционална единица за извършване на работа в замяна на възнаграждение за определен период от време или до последващо уведомяване.

Това определение покрива следните понятия:

- а) изрично или конклюдентно сключеният договор се отнася до предоставяне на вложен труд, а не до доставка на стока или услуга;
- б) „работа“ означава всяка дейност, която допринася за производството на стоки и услуги в рамките на производствената граница. Законността на работата и възрастта на работника не са от значение;

- в) възнаграждението тук трябва да се тълкува в широк смисъл, като в него се включва смесеният доход на самостоятелно заетите лица.

Това определение за работно място обхваща както работните места на наетите лица, така и тези на самостоятелно заетите лица: т.е. работно място на наето лице, ако лицето принадлежи към друга институционална единица, различна от работодателя, и работно място на самостоятелно заето лице, ако лицето принадлежи към същата институционална единица като работодателя.

11.23 Концепцията за работни места се различава от концепцията за заетост, дефинирана по-горе:

- а) работните места включват второ, трето и т.н. работно място на същото лице. Лицето може да работи на тези работни места — второ, трето и т.н. — както последователно в рамките на референтния период (обикновено една седмица), така и едновременно в случай на съчетаване на работно място с дневен труд с такова с вечерен труд;
- б) от друга страна, от категорията на работните места се изключват лицата, които временно не са на работа, но които имат „официална обвързаност със своето работно място“ под формата например на „уверение за връщане на работа или споразумение за датата на връщане“. Такава договореност между работодател и дадено лице, което е временно освободено от работа или отсъства за обучение, не се отчита като работно място в системата.

Работни места и резидентност

- 11.24 Работно място на икономическата територия на държавата представлява изрично или конклюдентно сключен договор между дадено лице (което може да бъде резидент на друга икономическа територия) и резидентна за държавата институционална единица.

За измерването на вложения труд във вътрешната икономическа дейност значение има единствено резидентността на институционалната единица производител, защото единствено резидентните производители допринасят за брутния вътрешен продукт.

- 11.25 Освен това:

- а) работните места се включват в преброяването на работните места на икономическата територия, когато наетите от резидентен производител лица работят временно на друга икономическа територия и когато естеството и продължителността на дейността не гарантират третирането на производителя като условна резидентна единица на тази друга територия;
- б) работните места се изключват от преброяването на работните места на икономическата територия, когато са заети за сметка на нерезидентни институционални единици, т.е. на единици с център на интерес в друга държава, които не възнамеряват да бъдат активни на вътрешната територия за една година или повече;
- в) работните места на персонала на международните организации и тези на местно наетия персонал, ангажиран от чуждестранни посолства, се изключват от преброяването, тъй като наемащите единици не са резидентни.

НЕНАБЛЮДАВАНА ИКОНОМИКА

11.26 Стойността на производствените дейности, които не са пряко наблюдавани, по принцип се включва в производствената граница на национални сметки. Поради това се включват следните три типа подобна дейност:

- а) незаконни дейности, при които страните са доброволни партньори в икономическа операция;
- б) прикрити или „сиви“ дейности, при които самите операции не са противозаконни, но са неотчетени с цел избягване на официален контрол;
- в) дейности, описани като „неформални“, при които обикновено не се водят никакви отчети.

По принцип възнаграждението на тези работници се включва в компенсацията на наетите лица или смесения доход. Тази корекция трябва да се отчете в данните относно заетостта и самостоятелната заетост, когато се изчисляват съотношения и други статистики.

Незаконните дейности, при които някоя от страните не е доброволен участник (напр. кражба), не представляват икономически операции и поради това не се включват в производствената граница.

ОБЩО ОТРАБОТЕНИ ЧАСОВЕ

- 11.27 *Определение:* общо отработените часове представляват агрегираният брой часове, действително отработени от наето или самостоятелно заето лице през отчетния период, когато продукцията от тях е в рамките на производствената граница.

Поради широките граници на определението за наети лица, което обхваща лицата, които временно не са на работа, но имат официална обвързаност, и работниците на непълен работен ден, подходящият измерител за изчисляване на производителността е не числеността на наетите лица, а броят на общо отработените часове.

При национални сметки най-подходящият измерител за вложения труд са общо отработените часове.

Определяне на действително отработените часове

11.28 Действително отработените часове представляват часовете труд, които имат принос към производството и които могат да бъдат определени във връзка с производствената граница на националните сметки. Стандартът на МОТ, който се съдържа в Резолюцията относно измерването на работното време, приета на осемнадесетата Международна конференция на статистиците по труда през декември 2008 г.¹, определя действително отработените часове като времето, което лицата отделят за извършването на дейности, с които допринасят за производството на стоки и услуги по време на конкретен референтен период. В тази резолюция отработените часове се определят, както следва:

- 1) Действително отработените часове възникват при всички видове работни места, при различни схеми на работа и възнаграждение (платени или неплатени), независимо от местоположението.
- 2) Действително отработените часове не са свързани с административна или правна концепция; поради това те се прилагат по отношение на всички работещи лица, като могат да възникнат в рамките на нормалното или договореното работно време, както и при полагането на извънреден труд.
- 3) Статистиката на действително отработените часове включва:
 - а) действително отработените часове в рамките на нормалното работно време, които имат пряк принос към производството;

¹ http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/resolutions-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/WCMS_112455/lang--en/index.htm

- б) времето, за което се получава възнаграждение и което се използва за обучение;
- в) времето, отработено допълнително към часовете нормално работно време — т.нар. извънреден труд. Следва да се отбележи, че отработените часове извънреден труд се включват, дори и ако са неплатени;
- г) времето, използвано за работа по такива задачи като подготовка на работното място, поправка и поддръжка, подготовка и почистване на инструменти, както и изготвянето на разписки, графици на работното време и отчети;
- д) времето, прекарано в изчакване или престой при краткотрайни прекъсвания на дейността в рамките на работния ден поради причини като липса на работа, повреда на машини или злополуки, както и времето, прекарано на работното място без полагане на труд, но за което се получава заплащане по силата на гарантиран трудов договор;
- е) времето, съответстващо на кратки периоди на почивка през работния ден, включително почивките за освежаване;
- ж) схемите на работа с дежурства. Когато дежурствата са на място, различно от местоработата, например вкъщи, тяхната продължителност се включва в действително отработените часове в съответствие със степента, до която са били ограничени несвързаните с работата дейности на лицето и неговото придвижване;

- з) часовете, отработени от персонала на въоръжените сили, включително наборниците, се включват, дори и ако са извън обхвата на проучване на работната сила на дадена държава;
- 4) В статистиката на действително отработените часове не се включват:
 - а) платените, но неотработени часове, като платен годишен отпуск, платени официални празници, платен отпуск по болест, родителски отпуск, стачки, „краткосрочен отпуск“ за посещение при лекар и др., преустановяване на работа поради лоши метеорологични условия;
 - б) почивките за хранене;
 - в) времето, прекарано в пътуване между дома и работата, въпреки че работата, извършена по време на придвижването, се включва;
 - г) образователни дейности, различни от обучение.

По-изчерпателни определения за тези критерии са на разположение в Резолюцията на МКСТ относно измерването на работното време от декември 2008 г.¹

¹ http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/resolutions-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/WCMS_112455/lang--en/index.htm

- 11.29 Общо отработените часове са агрегираният брой часове, които са действително отработени през отчетния период на работни места за наети и самостоятелно заети лица в рамките на икономическата територия:
- а) включително работата извън икономическата територия за институционални единици — резидентни работодатели, които нямат там център на основен икономически интерес;
 - б) с изключение на работата за институционални единици — чуждестранни работодатели, които нямат център на основен икономически интерес в рамките на икономическата територия.
- 11.30 При много проучвания на предприятия се отчитат платените часове, а не отработените такива. В тези случаи трябва да се направи прогнозна оценка за отработените часове за всяка група работни места, като се използва цялата налична информация за платените отпуски и т.н.
- 11.31 За анализа на икономическия цикъл може да бъде полезно да се коригират общо отработените часове чрез приемане на стандартен брой работни дни за година.

ЕКВИВАЛЕНТ НА ПЪЛНО РАБОТНО ВРЕМЕ

- 11.32 *Определение:* заетостта като еквивалент на пълно работно време, която се равнява на броя на работните места, приравнени на работни места на пълно работно време, се определя като общо отработените часове се разделят на средногодишния брой отработени часове на работните места на пълно работно време в рамките на икономическата територия.
- 11.33 Това определение не описва непременно как се оценява концепцията: като се има предвид, че продължителността на работата на работно място на пълно работно време се променя с времето и е различна за отделните отрасли, се използват методи, с които се установяват средното съотношение и средният брой часове при работни места на непълно работно време за всяка група работни места. Първо трябва да се оцени продължителността на нормалната работна седмица на пълно работно време за всяка група работни места. В рамките на един отрасъл може да се определя дадена група работни места въз основа на пола и вида на работата. Подходящите критерии за определяне на тези стойности по отношение на работните места на наетите лица са договорно установените часове. Еквивалентът на пълно работно време се изчислява отделно при всяка група работни места, след което стойностите се сумират.
- 11.34 Общо отработените часове са най-добрият измерител на вложения труд, но при липса на такава информация еквивалентът на пълно работно време може да представлява най-добрият наличен заместител: той може да се оцени по-лесно и позволява международни сравнения с държавите, в които заетостта може да се оценява единствено като еквивалент на пълно работно време.

ВЛОЖЕН ТРУД НА НАЕТО ЛИЦЕ ПРИ ПОСТОЯННО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

- 11.35 *Определение:* при вложен труд от сходен вид и при сходна квалификация по време на базисния период, с вложения труд на наето лице при постоянно възнаграждение се измерва текущият вложен труд, оценен на приложимите по време на избрания базисен период равнища на възнаграждение на работните места на наетите лица.
- 11.36 Компенсацията на наетите лица в текущи цени, разделени на вложения труд на наето лице при постоянно възнаграждение, дават имплицитен ценови индекс на възнагражденията, сравним с имплицитния ценови индекс на видовете крайно използване.
- 11.37 С концепцията за вложен труд на наето лице при постоянно възнаграждение се цели да бъдат изразени измененията в състава на работната сила, например промяна от ниско платени към по-високо платени работници. За да бъде ефективен, анализът трябва да бъде направен по отрасли.

ИЗМЕРИТЕЛИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА

- 11.38 *Определение:* производителността измерва продукцията от производствения процес за единица вложени ресурси. Така например производителността на труда обикновено се измерва като съотношение между продукцията и часовете, през които е полаган вложеният за нейното получаване труд. Поради това от основно значение е при проучвания, при които продукцията е на базата на измерители от националните сметки, използваните измерители на труда да са в съответствие с националните сметки що се отнася до концепцията и обхвата.